

ŚWIĘTA W IZRAELU

W Izraelu do dzisiejszego dnia obchodzonych jest kilka świąt, które mają początek w Starym Testamencie. Dodatkowo obchodzą Szabat według Przykazań. Oczywiście wiele z tych świąt wygląda w dzisiejszych czasach inaczej, ponieważ Świątynia w Izraelu została zburzona. W dzisiejszych czasach Izraelczycy obchodzą dodatkowe inne święta, ale my zajmiemy się tymi ustanowionymi w Księgach Mojżeszowych i w Księdze Estery. Aby ułatwić Ci dotarcie do wszystkich świąt – poniżej możesz skorzystać z krótkiej rozpiski dotyczącej świąt. Przeczytaj tę rozpiskę, zapamiętaj nazwy świąt oraz czego dotyczą.

ZADANIE 1.

Wykonaj tabelę z nazwą święta, datą jego obchodzenia oraz czego dotyczy. W lekcji znajdziesz również kalendarz z nazwami miesięcy w języku hebrajskim.

PESACH (Pascha, Święto Przaśników, Święto Przejścia) - obchodzone na pamiątkę wyzwolenia Izraelitów z niewoli egipskiej. Zaczyna się na wiosnę 14-go dnia miesiąca nisan (marzec-kwiecień). Przed nadejściem święta cały dom należy dokładnie wysprzątać tak, aby nie było w nim kwasu. Święto trwa 8 dni i rozpoczyna się wieczorną paschą. Pieczono w całości jednorocznego baranka lub koziołka bez żadnej skazy. Mięso spożywano z gorzkimi ziołami, oraz przaśnym chlebem. Na każdy dom, w którym odbywała się wieczerza był przydzielony tylko jeden baranek. Jeżeli rodzina była mała to dobierała się z najbliższymi sąsiadami mieszkającymi w pobliżu. Pozostałości miały zostać całkowicie spalone, aby nic nie pozostało do rana. Przez kolejne 6 dni Bóg nakazał spożywanie wyłącznie przaśników, na znak pamiątki wyjścia z Egiptu. Ostatniego 7 dnia nie można było wykonywać żadnych prac, gdyż odbywało się święte zgromadzenie na cześć Pana.

ZADANIE 2.

Dowiedz się co to jest przaśny chleb.

SZAWUOT (Święto Tygodni) - odbywa się w 6-tym dniu miesiąca siwan (maj-czerwiec), 50 dni po święcie Paschy i jest w Izraelu świętowaniem żniw, a także rocznicą nadania Tory na górze Synaj. Święto to pierwotnie oznaczało koniec zbioru jęczmienia i początek zbioru dojrzałej pszenicy. Do Świątyni w Jerozolimie przynoszono wtedy pierwsze dojrzałe w danym roku owoce (winogrona, figi, jabłka, granaty, oliwki, itp.), a także bochenki chleba upieczone z nowej pszenicy. Izraelici pielgrzymowali z darami do Świątyni, i w tym dniu nie wykonywali żadnej ciężkiej pracy. Po zburzeniu Świątyni Jerozolimskiej, znaczenie tego święta uległo zmianie. W czasach rozproszenia Żydów, obchodzono je jako rocznicę nadania Tory Izraelowi (2 Mojż. 19:1). W tradycji żydowskiej w dniu tego święta Mojżesz otrzymał od Boga tablice z przykazaniami.

SUKKOT (Święto Namiotów) – Święto rozpoczyna się 15-go dnia miesiąca tiszrej (wrzesień-październik), trwa 7 dni i zawiera w sobie elementy radosnego świętowania zbioru plonów. Upamiętnia 40-letnią wędrówkę po pustyni po wyjściu z Egiptu, podczas której Żydzi mieszkali w namiotach. Izraelici mieszkają w specjalnie na tę okazję zbudowanych szałasach zrobionych

z gałęzi, tak aby przez dach można widzieć niebo. Ma on przypominać obłok na pustyni oraz namioty tamtego koczowniczego życia. Dlatego szałas pokrywa dach, który przepuszcza światło. Żydzi wyszli z Egiptu, zostawiwszy swoje zagospodarowane domostwa. Na trudności związane z porzuceniem życia, do którego przywykli, nałożyły się obiektywne problemy związane z zamieszkiwaniem na pustyni: nie było ścian chroniących od wiatru, nie było dachów osłaniających od deszczu i słońca. Szałas symbolizuje jak sam Bóg strzegł i chronił naród wybrany, gdy był na pustyni.

ROSZ HA-SZANA (Święto Nowego Roku, Święto Trąbek) - obchodzone jest 1-go i 2-go dnia miesiąca tiszrej i przypomina o stworzeniu świata i dniu sądu Bożego. Te najbardziej uroczyste dni kalendarza żydowskiego podkreślają duchową więź pomiędzy Bogiem a człowiekiem, zaś trąbienie w róg barani (szofar) rozpoczyna okres pokuty, którego kulminacją jest **JOM KIPPUR** (Dzień Pojednania, Sądny Dzień). W przeciwieństwie do innych świąt Rosz ha-Szana i Jom Kippur nie upamiętniają żadnego wydarzenia historycznego, lecz uznają Boga za króla wszechświata, a człowiek musi przed nim ugiąć swą wolę. Stąd dęcie w szofar jest wołaniem do Boga o miłosierdzie dla jego stworzeń. Po Rosz ha-Szana następuje 10 dni pokuty (Jamim Noraim), które stanowią przygotowanie do Jom Kippur. Każdy powinien wtedy starać się przez skruchę i żal za grzechy o przebaczenie. 10-go tiszrej nadchodzi wreszcie najbardziej dla Żydów uroczysty dzień w roku, dzień ścisłego postu - Jom Kippur. Jest to dzień, w którym każdy Izraelita może oczyścić się z grzechów i uzyskać odpuszczenie.

SZABAT - Cotygodniowe święto rozpoczynające się w piątek wieczorem i trwające dobę. Jego przestrzeganie wynika z nakazu biblijnego sformułowanego w I, II i V Księdze Mojżeszowej. Szabat jest dniem odpoczynku, wzmocnionego zakazem wykonywania 39 prac. Odpoczynek w tym dniu jest naśladownictwem Boga oraz upamiętnieniem dzieła Stworzenia, gdyż Bóg przez 6 dni stwarzał świat, po czym nastąpił dzień odpoczynku, dlatego w tym dniu wspomina się dzieło stworzenia. Szabat jest też nawiązaniem do wyzwolenia z niewoli egipskiej - tylko człowiek wolny może wypoczywać w radości i spokoju.

Szabat rozpoczyna się w piątek wieczorem zapaleniem przez gospodynię dwóch świec. Mężczyźni udają się do synagogi na modlitwy, a po powrocie odmawiają błogosławieństwo nad kielichem wina i chałami, po czym następuje uroczysty posiłek. Zakończenie Szabatu w sobotę wieczorem czci się wachaniem wonności oraz modlitwą nad winem i świecą. Szabat jest pamiątką dzieła stworzenia i odpoczynku Stwórcy w siódmym dniu.

PURIM (hebr. Losy) Obchodzone 14 dnia miesiąca adar. Święto wywodzi się z historii opisanej w Księdze Estery, której w czasie święta należy wysłuchać dwukrotnie. Opowieść rozgrywa się dworze króla perskiego Aswerusa, którego żoną jest piękna Estera ukrywająca swoje żydowskie pochodzenie. Estera jest krewna Mordechaja, demonstrującego swą niezależność od władzy. Nienawidzi go Haman, najbliższy doradca króla. Planuje zgładzić Mordechaja i cały jego lud. Haman jest potomkiem Amaleka, odwiecznego wroga ludu Izraela. Król nakazuje Hamanowi ciągnąć losy (*purim*), aby wyznaczyć dzień zagłady Żydów. Mordechaj dowiaduje się o zamiarach Hamana i zwraca się do Estery, aby wyjawiała swe pochodzenie i wybłagała u swego królewskiego małżonka ocalenie. Misja Estery się powiodła, a gniew króla zwrócił się ku Hamanowi i jego rodzinie. Purim jest pełnym radości świętem, karnawałem, symbolem żywotności narodu. Odbywają się w tym dniu bale kostiumowe i uczty.

ZADANIE 3.

Dowiedz się, jakie to są święta **PIELGRZYMIE** i dlaczego tak się nazywają (m.in. Moj. 23:14-19).

ZADANIE 4.

Czy wiesz, że istnieje jeszcze jedno religijne święto wśród współczesnych Żydów? To święto nazywa się **HANUKA**.

Zapoznaj się z kalendarzem Izraelskim. (Uzupełnij nazwy miesiące NISAN i TISZREJ).

